

Kestävän kehityksen innovointia ja valmennusta

24.6.2024

Suomessa yrittäjyyden valmennus on ensiluokkaista, ja yrittäjyyden tukiorganisaatioita on sekä valtakunnallisesti että kunnissa ja oppilaitoksissa. Yrittäjyyteen kuuluu väistämättä myös innovointi, joko tuotteiden tai palveluiden näkökulmasta. Entä miten yrittäjyyteen liittyvää innovaatiotoimintaa voidaan fasilitoida ja valmentaa erityisesti kestävän kehityksen näkökulmasta? Tämä on kysymys, johon haemme vastausta ryhmässä, jota koordinoi HAMK, ja jonka osallistujina ovat SeAMK, Novia ja XAMK. Olemme yhdessä suunnittelemassa hanketta kehittääksemme kansallista vihreän innovaatiovalmentajan sertifikaattikoulutusta. Siihen sisältyisi jatkuvan oppimisen näkökulman lisäksi tukiverkosto ja valmennustilaisuuksia, jotka tukisivat uusien kestävien innovaatioiden toteutumista Suomessa.

Verkostossa on voimaa

Kestävä kehitys on ensisijaisesti monialaista, minkä vuoksi olisi tärkeää koota yhteen kestävän kehityksen sekä innovaation ja oppimisen asiantuntijoita. Näin saavuttaisimme mahdollisimman laajasti asiantuntijoita ja yrittäjyysneuvojia yrittäjyysorganisaatioista ja yhdistyksistä, yrittäjyys- ja innovaatio-opettajia oppilaitoksista sekä myös innovaatiotoiminnasta vastaavia kehittäjiä yrityksistä. Kiinnostavaa olisi nähdä, miten olisimme yhdessä oppimassa, kokeilemassa, toteuttamassa ja edistämässä kestävän innovaation valmennusta ja fasilitointia valtakunnallisesti.

Tavoitteena olisi perustaa kestävän innovaatiopedagogiikan kehittäjien valtakunnallinen verkosto, joka tukisi yritysten ja kuntien innovaatio- ja tuotekehityshenkilöstön, yrittäjyysvalmentajien ja -opettajien jatkuvaa oppimista. Sen lisäksi perustaisimme kestävän innovoinnin fasilitaattorin materiaalipankin ja työkalupakin.

Pilotointien avulla kehittäisimme valtakunnallista toimintamallia, joka myös juurrutettaisiin täydennyskoulutukseen eri puolille Suomea.

Kulttuurisen kestävyyden merkitys

SeAMKin kulttuurituotannon tutkinto-ohjelman opettajana ja hanketoimijana koen tärkeäksi roolimme tuoda verkostoon erityisesti kulttuurisen kestävyyden näkökulman. Kulttuurisen kestävyyden kehittäminen on olennaista, ei pelkästään ympäristön tai talouden näkökulmista, vaan koska sitä kautta voidaan rikastuttaa ja vaalia mahdollisimman avointa kulttuurista elämää, tukea paikallista yhteisöllisyyttä sekä myös innovoida uusia kulttuuripalveluita.

Kestävään kehitykseen liittyvää maailmanlaajuista työtä ohjaa Agenda 2030, joka on YK:ssa vuonna 2015 sovittu globaali toimintaohjelma (Suomen kestävän kehityksen toimikunta, i.a.). Sen sisältämät 17 tavoitetta tulisi kaikkien siihen sitoutuneiden maiden saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Kestävän kehittämisen on varsin pitkään nähty olevan kolmen peruspilarin eli ekologisen, taloudellisen ja sosiaalisen kestävyyden varassa. Kuten esimerkiksi Huntus (2023) toteaa, kulttuurinen kestävyys on jäänyt muiden kestävyyspilareiden varjoon, sillä Agenda 2030-toimintaohjelmassakaan sille ei ole asetettu omaa kestävyystavoitetta. Unescon (i.a.) lausuma kuitenkin antaa suuren merkityksen kulttuuriselle kestävyydelle, todeten, ettei kulttuuria tulisi nähdä erillisenä osa-alueena vaan kestävää kehitystä läpileikkaavana ulottuvuutena.

Mikäli hankkeemme etenee toteutukseen, roolinamme olisi kulttuurisen kestävyyden materiaalin ja valmentajayhteisön kehittäminen, erilaisten toimijoiden osallistamisen sekä alueellisen osaamisen ja yhteisöllisyyden edistäminen. Lisäksi olisimme mukana koordinoimassa valtakunnallista osaamistarpeiden selvittämistä, innovaatiovalmentamisen kokeiluja sekä innovaatio-osaamisen arviointia. SeAMKin kulttuurituotannon tutkinto-ohjelmassa on jatkuva kiinnostus kehittää uusia yhteistyömalleja ja yhdistää monialaista osaamista opetukseen ja TKI-toimintaan. Hankkeiden lisäksi yhteistyö ja yhteiskehittäminen luovien alojen ja kulttuuritoimijoiden kanssa on jatkuvaa ja monipuolista. Alueen kulttuuriseen kestävyyteen ja sen kehittämiseen liittyvinä yhteistyöprojekteina voidaan mainita vuosittain toteutuvat noin 30 kulttuurialan tuotantoa.

Satu Lautamäki
yliopettaja, KTT
SeAMK

Kirjoittaja työskentelee yliopettajana, opettaa ja ohjaa opinnäytetöitä kulttuurituotannon amk-tutkinto-ohjelmassa sekä yAMK-tutkinto-ohjelmissa, suunnittelee ja toteuttaa tki-hankkeita kulttuurituotannossa ja yhteistyössä muiden alojen kanssa. Osaamisalueita ovat mm. luovien alojen kehittäminen, pk-yrittäjyys, kansainvälisyys, palvelumuotoilu sekä monialainen tuotekehitys ja innovointi.

Lähteet

Huntus, A. (2023). *Kulttuurinen kestävyys tulee*. https://www.taike.fi/fi/blogit/kulttuurinen-kestavyys-tulee

Unesco. (i.a.). *Culture for sustainable development*. https://www.unesco.org/en/sustainable-development/culture

Suomen kestävän kehityksen toimikunta. (i.a.). *Kestävän kehityksen globaali toimintaohjelma*. https://kestavakehitys.fi/agenda-2030